

Sygn. akt: I C 85/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Juliusz Ciejek
Protokolant:	protokolant sądowy Anna Kosowska

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2019 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **B. K.**

przeciwko (...) **Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 10.817 (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 85/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 lutego 2019 r. skierowanym przeciwko (...) Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W. **powódka B. K.** wniosła o pozbawienie w całości w odniesieniu do niej wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w dniu 29 grudnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt(...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przez ten Sąd w dniu 4 kwietnia 2017 r. Powódka wniosła także o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania oraz złożyła wniosek o zwolnienie jej w całości od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu swego żądania wskazała, że w momencie wydania przedmiotowego nakazu zapłaty roszczenie wobec niej było już przedawnione, a co za tym idzie nie może być już egzekwowane. Ponadto podała, że wydanie zaskarżonego tytułu egzekucyjnego nastąpiło z naruszeniem przepisów dotyczących doręczeń oraz zakwestionowała skuteczność nabycia wierzytelności przez stronę pozwaną. (k. 4-5v)

Postanowieniem z dnia 4 marca 2019 r. powódka została zwolniona przez Sąd od kosztów sądowych w całości. (k. 30)

W odpowiedzi na pozew **pozwany (...)** **Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.** wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania wg. norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Motywuując swoje stanowisko podał, że nie doszło do przedawnienia roszczenia objętego tytułem wykonawczym. W odniesieniu zaś do dalszych zarzutów powódki podniósł, że w ramach powództwa przeciwegzekucyjnego nie można ponownie rozpoznawać merytorycznie sprawy prawomocnie zakończonej, a do tego zmiernają zarzuty powódki. (k. 39-44v)

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 6 grudnia 2006 r. B. K. i M. K. zawarli z (...) Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę pożyczki hipotecznej (...) (...). Pożyczka nie została przez nich spłacana, co spowodowało wypowiedzenie umowy, a następnie wystawienie przeciwko nim bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...). Powyższemu referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Olsztynie postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2011 r. wydanym w sprawie o sygn. akt (...) nadał klauzulę wykonalności. Po otrzymaniu tytułu wykonawczego wierzyciel złożył wniosek o przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Olsztynie R. K.. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą (...).

(dowód: zaświadczenie stanowiące zestawienie spłaty pożyczki – k. 8-10, bankowy tytuł egzekucyjny – k. 15, postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności – k. 16)

W dniu 20 stycznia 2015 r. na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. dokonała przelewu przedmiotowej wierzytelności na (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W..

(dowód: wnioski o umorzenie postępowania egzekucyjnego – k. 13-14, wydruk pełnej treści księgi wieczystej nr (...) – k. 52-76)

Pismami z dnia 28 stycznia 2015 r. i z dnia 2 lutego 2015 r. cedent złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego, które Komornik uwzględnił wydając w tym przedmiocie w dniu 3 marca 2015 r. zgodne z wnioskiem postanowienie.

(dowód: wnioski o umorzenie postępowania egzekucyjnego – k. 13-14, postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego – k. 11-12)

W dniu 14 grudnia 2016 r. cesjonariusz wniósł do Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim pozew o wydanie przeciwko B. K. i M. K. nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. Sąd uznał powództwo i wydał w dniu 29 grudnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt (...) żądanej treści orzeczenie.

(dowód: nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym – k. 7)

Następnie wierzyciel wystąpił do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Olsztynie B. S. o wszczęcie na podstawie powyższego postępowania egzekucyjnego, które zostało zarejestrowane pod sygn. akt (...) W dniu 14 września 2018 r. Komornik obwieścił pierwszą licytację z nieruchomości należącej m.in. do B. K., położonej w O. przy ul. (...), dla której to Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą nr KW (...).

(dowód: obwieszczenie – k. 6, wydruk pełnej treści księgi wieczystej nr (...) – k. 52-76)

Sąd zważył, co następuje:

Wniesione powództwo przeciwegzekucyjne nie zasługiwało na uwzględnienie

W niniejszej sprawie nie ma wątpliwości, że w dniu 29 grudnia 2016 r. przeciwko powódce i M. K. został wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim nakaz zapłaty. W celu odparcia egzekucji, w tym egzekucji z takiego tytułu, zgodnie z procedurą cywilną dłużnikowi przysługują dwa rodzaje obrony - mianowicie obrona formalna i merytoryczna. Obrona formalna zmierza do eliminacji naruszeń przepisów procesowych i zapewnienia zgodnego z prawem przebiegu egzekucji, a jest realizowana m.in. w drodze zastosowania środków zaskarżenia przewidzianych w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym (zażalenie na postanowienie sądu o nadaniu klauzuli wykonalności, skarga na czynności komornika, zażalenie na postanowienie sądu, zarzuty na plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji itd.). Obrona merytoryczna polega natomiast na zwalczaniu zasadności lub dopuszczalności egzekucji i wyraża się w przyznaniu stronie lub osobie trzeciej uprawnienia do wniesienia powództwa przeciwegzekucyjnego. Z tego drugiego rodzaju obrony skorzystała powódka, a zadaniem Sądu była weryfikacja jej twierdzeń odnośnie zasadności wniesionego przez nią powództwa o pozbawienie wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego.

Dla porządku jeszcze należy wskazać, że powództwo opozycyjne z art. 840 k.p.c., jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i w konsekwencji musi być oparte na przyczynach materialnoprawnych, a mianowicie na podstawach wymienionych szczegółowo w paragrafie 1 punktach 1-3 przytoczonego artykułu. Istotą powództwa przeciwegzekucyjnego jest, bowiem wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy. Samo roszczenie zmierza zaś do uchylenia wykonalności tego tytułu wykonawczego. Co natomiast wyraźnie należy zaznaczyć, to to, że takie powództwo nigdy nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym lub natychmiast wykonalnym orzeczeniem sądowym. Ma, bowiem ono na celu pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, a nie podważanie treści orzeczenia sądowego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Zatem by żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenia dłużnik winien powołać się na podstawy określone ściśle w przepisach art. 840 § 1 pkt 1-3 k.p.c., co powinno znaleźć swój wyraz w sformułowaniu żądania pozwu.

Tym niemniej należy wskazać, że zarzuty przeciwko tytułowi wykonawczemu oparte na podstawach, jakie powód może podnieść, zależą od rodzaju tytułu egzekucyjnego, któremu nadano klauzulę wykonalności. Jeżeli tytuł korzysta z powagi rzeczy osądzonej - tytułem egzekucyjnym jest prawomocne orzeczenie sądu lub referendarza sądowego - a z takim orzeczeniem Sąd miał do czynienia w niniejszym postępowaniu - podstawą powództwa może być zdarzenie, które nastąpiło po powstaniu tytułu egzekucyjnego albo po zamknięciu rozprawy, po której wydano tytuł egzekucyjny, na skutek, którego zobowiązanie objęte tytułem wygasło, czyli oparte na podstawie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Natomiast w żadnym razie roszczenie takie nie może zostać oparte na zarzutach poprzedzających wydanie tytułu egzekucyjnego. Jeśli zaś chodzi o zdarzenia z powołanego pkt 2 w/w przepisu to za A. A. (komentarz do art. 840 k.p.c., autorzy: Manowska M. (red.), Adamczuk A., Prus P., Radwan M., Sieńko M., Stefańska E, LEX 2019) należy wskazać, że będą to wszelkie zdarzenia wywołujące powyższy skutek na gruncie prawa cywilnego materialnego (np. spełnienie świadczenia, potrącenie, odnowienie, przyjęcie innego świadczenia przez wierzyciela w zamian za objęte tytułem, niemożność świadczenia, zwolnienie z długu). Ponadto są to wszelkie zdarzenia wywołujące na gruncie prawa cywilnego taki skutek, że zobowiązanie objęte tytułem nie może być egzekwowane (np. przedawnienie, odroczenie terminu spełnienia świadczenia, rozłożenie świadczenia na raty). W przypadku tytułów pochodzących od sądu lub referendarza sądowego podstawą powództwa może być również zarzut spełnienia świadczenia przed zamknięciem rozprawy, jeżeli zarzut ten zgłoszony przed zamknięciem rozprawy nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie, jak też zarzut spełnienia świadczenia przed powstaniem tytułu egzekucyjnego, gdy rozpoznanie sprawy nastąpiło na posiedzeniu niejawnym (np. zarzut spełnienia świadczenia został zgłoszony w sprzeciwie od nakazu zapłaty, który nie podlegał rozpoznaniu na skutek jego odrzucenia - por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2010 r., (...), OSNC 2010, (...)).

Z puli powołanych wyżej zarzutów powódka podniosła zarzut przedawnienia roszczenia, które to zostało stwierdzone prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 29 grudnia 2016 r. Niewątpliwie przedawnienie jest zdarzeniem, wskutek

którego roszczenie nie może być egzekwowane (staje się zobowiązaniem naturalnym). Jednakże w niniejszej sprawie zarzut ten nie był zasadny, albowiem nie doszło do przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym wydanym m.in. przeciwko powódce, tak, co do należności głównej, jak i odsetek. Zgodnie, bowiem z art. 125 § 1 k.c. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd przedawnia się z upływem 6 lat; jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości przedawnia się z upływem 3 lat. Przy czym bieg terminu przedawnienia rozpoczął się od dnia uprawomocnienia się nakazu zapłaty, gdyż od tego momentu pozwany mógł wystąpić o nadanie mu klauzuli wykonalności i złożyć wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego (art. 120 § 1 zd. 2 k.c.). W tym wypadku biorąc pod uwagę datę wydania nakazu zapłaty termin przedawnienia roszczenia jeszcze nie upłynął.

Dalej należy odnieść się do zarzutu, w którym powódka kwestionowała skuteczność nabycia wierzytelności przez stronę pozwaną. Już na wstępie tej części - mając na uwadze powyższe rozważania - należy wyraźnie podkreślić, że zdarzenie to wystąpiło przed wydaniem spornego nakazu zapłaty, czyli przed powstaniem tytułu egzekucyjnego. Natomiast powołany zarzut niewątpliwie zmierza do oceny zasadności wydania tego orzeczenia. Przedmiotem rozpoznania w sprawie wszczętej powództwem opozycyjnym nie mogą być – jak wskazano wyżej - zdarzenia istniejące przed powstaniem tytułu korzystającego z powagi rzeczy osądzonej, gdyż wówczas jego uwzględnienie prowadziłoby do zanegowania tej powagi i zakwestionowania prawomocnych orzeczeń, co jest niedopuszczalne. Sąd rozpoznający powództwo opozycyjne jest bezwzględnie związany wyrokiem lub nakazem zapłaty wydanym w sprawie między wierzycielem a dłużnikiem, co do ustalonego w sentencji obowiązku świadczenia. Z tego względu, przy orzekaniu na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., gdy tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu, uwzględnia się wyłącznie zdarzenia, które nastąpiły po wydaniu tego orzeczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 lutego 2016 roku, (...), niepublikowany).

W odniesieniu do ostatniego z zarzutów powódki wskazać należy, że powództwa (opozycyjnego) nie można oprzeć na zarzucie niedoręczenia nakazu zapłaty. Zarzut ten sprowadza się, bowiem do stwierdzenia, że nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim nie uprawomocnił się, a skoro tak, to nie można było nadać mu klauzuli wykonalności. Powódka nie broni się, więc przed wykonaniem tytułu wykonawczego, lecz kwestionuje prawidłowość nadania nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności, a więc jego istnienie. Tę okoliczność może jednak kwestionować poprzez złożenie zażalenia na postanowienie o nadaniu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, na które to wskazuje art. 795 § 1 k.p.c. (por. Sądu Okręgowego w Warszawie z 10 stycznia 2017 r., sygn. akt (...), LEX nr 2371889).

Jeśli natomiast chodzi o wnioski dowodowe obu storn złożone w pozwie oraz odpowiedzi na pozew, to Sąd postanowił je wszystkie oddalić, jako niemające istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Powyższa decyzja spowodowana była faktem, iż jedynie zarzut przedawnienia podniesiony przez powódkę wchodził do katalogu przesłanek z art. 840 § 1 k.p.c., do którego weryfikacji wystarczyły dowody dołączone przez każdą ze stron przy ich w/w pismach procesowych.

Mając na względzie powyższe rozważania, Sąd uznając, iż nie zaszła żadna z przesłanek opisanych w art. 840 § 1 k.p.c. powództwo oddalił, o czym orzekł w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1, 3, 4 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Wobec tego, że powódka przegrała sprawę w całości, zobligowana jest zwrócić pozwanemu wszystkie poniesione przez niego koszty niezbędne do celowego dochodzenia przez niego praw i celowej obrony. Wyraźnie, bowiem należy wskazać, że zwolnienie od kosztów sądowych zgodnie z art. 108 u.k.s.c. nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. Jeśli zaś chodzi skład tych kosztów to wchodziło w nie jedynie wynagrodzenie reprezentującego pozwanego profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego ustalone na podstawie § 2 pkt 7) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. ((...)) wraz opłatą skarbową od pełnomocnictwa.